

Sammanträdesdatum

2025-10-09

Plats och tid Bergs konferensrum, Mellerud – kl. 09.00 – 10.05

Beslutande	Per Eriksson (S)	Bengtsfors kommun
	Andreas Nilsson (M)	Dals-Eds kommun
	Per-Erik Norlin (S)	Dals-Eds kommun
	Ulla Börjesson (S)	Färgelanda kommun
	Christoffer Wallin (SD)	Färgelanda kommun
	Ulf Rexefjord (SD)	Melleruds kommun
	Ludwig Mossberg (M)	Melleruds kommun

Övriga deltagande Se nästa sida

Utses att justera

Justeringens tid och plats Digitalt via VismaSign 2025-10-14 Paragraf DMEF §§ 15 - 22

Underskrifter Sekreterare Marie Johansson

.....

Ordförande Ludwig Mossberg (M)

.....

Justerande

.....

Per-Erik Norlin (S)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Dalslands miljö- och energiförbund

Sammanträdesdatum 2025-10-09

Datum för anslags uppsättande	2025-10-15	Datum för nedtagande 2025-11-07
----------------------------------	------------	------------------------------------

Förvaringsplats för
protokollet Dalslands miljö- och energikontor, Mellerud

Underskrift

Marie Johansson, sekreterare

Sammanträdesdatum

2025-10-09

Övriga deltagande:

Ann Blomberg (C)	Färgelanda kommun
Anders Forsdahl (C)	Ordf. Dalslands miljönämnd
Karin Andersson (S)	V.ordf. Dalslands miljönämnd
Carina Johansson	Kommunchef Mellerud
Siv Björkman	Ekonom, Melleruds kommun
Dan Gunnardo	Förbundschef
Marie Johansson	Sekreterare

Sammanträdesdatum
2025-10-09

DMEF § 15

Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställdes.

DMEF § 16

Justerare

Till justerare valdes Per-Erik Norlin.

Digitalt via VismaSign 2025-10-14

--	--	--

Sammanträdesdatum

2025-10-09

DMEF § 17

Dnr 2025/532.ADM

Delårsbokslut 2025

Direktionens beslut

Direktionen godkänner upprättat delårsbokslut för perioden 2025-01-01 – 2025-08-31 och överlämnar detta till medlemskommunerna och revisorerna.

Bakgrund

Delårsbokslut 2025 för förbundet föreligger. Dalslands miljönämnd har, 2025-09-25, antagit den del av bokslutet som omfattade nämndens verksamhet.

Delårsbokslutet redovisar statusen avseende både ekonomiska och kvalitativa faktorer.

Bilaga 1 Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbete för delåret 2025.

Beredning:

Presidium 2025-09-24

Förbundschefen/miljö- och energichefens tjänsteskrivelse

Beslutsgång:

Ordföranden Ludwig Mossberg (M) frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Expedieras:

Bengtsfors kommun
Dals-Eds kommun
Färgelanda kommun
Melleruds kommun
Revisorerna

Sammanträdesdatum

2025-10-09

DMEF § 18

Dnr 2024/711.ADM

Yttrande avseende länsstyrelsens föreläggande om att avhjälpa brister i Dalslands miljö- och energiförbunds tillsynsuppdrag

Direktionens beslut

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund beslutar översända nedanstående yttrande som svar på länsstyrelsens föreläggande.

Bakgrund

Länsstyrelsen genomförde 2024-03-08 uppföljning och utvärdering av kommunernas miljöbalkstillsyn som utförs genom Dalslands miljönämnd.

Länsstyrelsen överlämnade 2024-04-17 en rapport från uppföljningen/utvärderingen.

2024-06-18 kommunicerade länsstyrelsen en underrättelse till nämnden om de brister som man anser att nämnden behövde åtgärda avseende miljöbalks-tillsynen. Nämnden redovisade vidtagna åtgärder i yttrande till länsstyrelsen 2024-09-26. Förbundsdirektionen lämnade yttrande till länsstyrelsen 2024-10-01. Nämnden har därefter skickat in kompletterande handlingar till länsstyrelsen under januari månad 2025.

Utifrån nämndens och direktionens yttrande samt nämndens kompletterande handlingar så bedömer länsstyrelsen att det fortfarande finns brister hos nämnden avseende förutsättningarna för nämnden att fullgöra sitt tillsynsuppdrag. Bristerna rör resurser samt finansiering för att kunna fullgöra tillsynsupdraget.

Länsstyrelsen har därför förelagt Dalslands miljö- och energiförbund, genom förbundsdirektionen och Dalslands miljönämnd, att avhjälpa brister i sitt tillsynsuppdrag genom att lämna in nedanstående uppgifter:

1. En handlingsplan för hur arbetet ska bedrivas för att minska differensen i miljöbalkstillsynen mellan behov av resurser (både för obligatorisk och överlåten tillsyn) och tillgängliga resurser. Behov av resurser och tillgängliga resurser ska avse både styrd tillsyn, händelsestyrd tillsyn och behovsprioriterad tillsyn.

--	--	--

Sammanträdesdatum

2025-10-09

Forts § 18

2. Lämna in en redogörelse för hur de ekonomiska resurserna för verksamheten ska stämma med det tillsynsbehov som redovisas i behovsutredning och tillsynsplan. Redogörelsen ska bland annat innehålla:

- a) en motivering till varför timtaxan inte ligger på samma nivå som kostnaden för tillsynen,
- b) en motivering till varför kommunernas driftsbidrag för tillsynen, trots ökade kostnader för till exempel löner, inte har höjts sedan 2019, samtidigt som det råder en stor resursbrist för tillsynen.
- c) motivera varför verksamhetsutövarna inte fullt ut ska betala för tillsynen utan att den ska betalas med skattemedel.

Ovanstående ska redovisas till länsstyrelsen senast den 1 november 2025.

Länsstyrelsen skriver vidare i sitt föreläggande: *"För att länsstyrelsen ska fortsatt kunna överlåta tillsyn till Dalslands miljö- och energiförbund måste det kunna visas att den obligatoriska tillsynen (styrd, händelsestyrd och behovsprioriterad tillsyn) sköts på ett korrekt sätt och att det utöver det finns resurser för att bedriva tillsyn över överlåtna objekt (styrd tillsyn)".*

Miljö- och energikontorets yttrande med anledning av länsstyrelsens föreläggande

Direktionen konstaterar att Dalslands miljönämnd yttrat sig till länsstyrelsen avseende punkt 1 ovan.

Yttrande avseende punkt 2 ovan

Vid den utredning kring principer för finansiering av Dalslands miljö- och energiförbunds verksamhet som utfördes av extern aktör under 2022, föreslogs principen att Dalslands miljönämnds avgifter för tillsyn inom miljö- och livsmedelsområdet anpassas till den lägsta 25:e percentilen inom Fyrbodal, med årlig anpassning enligt PKV (prisindex för kommunal verksamhet).

Sammanträdesdatum

2025-10-09

Forts § 18

I samma utredning lyftes också en modell där nämndens avgifter utgår från nämndens kostnader för myndighetsutövning i enlighet med SKR:s modell. Utredningen föreslog långsiktigt en sådan modell, men först då en bättre grund för analysen föreligger i form av en mer utbyggd internredovisning av kostnader och intäkter för förbund och nämnd.

Inför 2025 föreslog direktionen ägarkommunerna att fastställa nämndens avgifter enligt ovanstående princip och sådant fastställande skedde också hos förbundets ägarkommuner. Höjningen av nämndens avgifter enligt denna princip innebär en betydande avgiftshöjning i förhållande till föregående år. Avseende 2025 ska en del av denna höjning kompenseras genom återbetalning av kommunernas driftbidrag, men avseende 2026 och framåt kommer avgiftsintäkterna helt tillfalla nämnden.

Inför 2026 har direktionen rekommenderat ägarkommunerna att fastställa nämndens förslag till ändring i taxan för miljöbalkstillsyn, så att en större kostnadstäckning för restid uppnås.

Ovanstående förutsättningar för nämndens avgiftsuttag bör öka möjligheterna för en förbättrad kostnadstäckning hos nämndens myndighetsutövning. Direktionen ser det därför som rimligt att först utvärdera hur dessa förutsättningar påverkar nämndens kostnadstäckning för myndighetsutövning innan man gör avsteg från den princip som tillämpas.

Ytterligare skäl för att avvakta eventuella avsteg från denna princip är ägarkommunernas ambition att avveckla förbundsformen för att istället bedriva myndighetsutövningen inom miljö- och livsmedelsområdet i form av en avtalssamverkan fr.o.m. 2027 (avtalssamverkan avses ske genom en gemensam miljönämnd). Den nya samverkansformens påverkan på bl.a. nämndens kostnadstäckning kommer att analyseras under införandeprocessen av avtalssamverkan.

Avseende ägarkommunernas driftbidrag till nämndens myndighetsutövning så är direktionen väl medveten om att delar av myndighetsutövningen varken kan eller ska bekostas genom avgifter. Inom ramen för införandeprocessen av avtalssamverkan fr.o.m. 2027 så kommer storleken och utformningen av kommunernas driftbidrag analyseras. Denna process avses påbörjas under hösten 2025.

--	--	--

Sammanträdesdatum

2025-10-09

Fort § 18

Beredning:

Presidium 2025-09-24

Förbundschefer/miljö- och energichefers tjänsteskrivelse

Beslutsgång:

Ordföranden Ludwig Mossberg (M) frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Expedieras:

Länsstyrelsen Västra Götaland, dnr 17089-2024

--	--	--

Sammanträdesdatum
2025-10-09

DMEF § 19

Dnr 2025/1579.ADM

Myndighetsutövning med företagarperspektiv, processplan - återrapportering

Direktionens beslut

Direktionen godkänner informationen och tar med rapporten till respektive hemkommun där ärendet kommer lyftas vid ett senare tillfälle.

Bakgrund

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund beslutade 2025-04-10 § 10 följande:

Direktionen uppdrar åt förbundschefen att i samverkan med kommunernas näringslivsutvecklare upprätta en processplan för hur ett strukturerat och systematiskt arbete i syfte att utveckla hur myndighetsutövning med ett företagarperspektiv kan bedrivas.

Beredning:

Presidium 2025-05-09

Förbundschefen/miljö- och energichefens information

Beslutsgång:

Ordföranden Ludwig Mossberg (M) frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

--	--	--

Sammanträdesdatum

2025-10-09

DMEF § 20

Dnr 2025/1583.MIS

Yttrande över Länsstyrelsen i Västra Götalands Klimat – och energistrategi

Direktionens beslut

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund beslutar att översända nedanstående yttrande över länsstyrelsens klimat- och energistrategi.

Dalslands miljö- och energikontors synpunkter

Dalslands miljö- och energikontors (DMEKs) synpunkter är framtagna av DMEK:s strategifunktioner (miljöstrategier och energi- och klimatstrategier). Synpunkterna följer länsstyrelsens frågeställningar

Vad är er samlade uppfattning om strategin? Syfte och mål?

Vi tycker att strategin tydliggör behovet av kraftfulla insatser för att begränsa effekterna av klimatförändringarna, att insatser behöver ske snabbt men även behovet av ett långsiktigt arbete. Vi är överlag positiva till strategins övergripande inriktning.

Vi tycker också det är bra att strategin tar upp positiva sidoeffekter av omställningen som konkurrenskraft och arbetstillfällen.

Vi ser dock, precis som Fyrbodals kommunalförbund framför i sitt yttrande över strategin, att det krävs en tydlig och utvecklad styrning regionalt och nationellt för att ett framgångsrikt arbete enligt strategin ska vara möjligt samt att samverkan behöver utvecklas mellan olika aktörer. Här vill vi särskilt nämna behovet av samverkan med civilsamhället och mellan olika myndigheter, inte minst för att få ett helhetsperspektiv kring insatser och åtgärder.

Hur ser ni på att länets kommuner är strategins huvudsakliga målgrupp?

Vi håller med om att kommunerna är en viktig aktör för ett genomförande av strategin.

--	--	--

Sammanträdesdatum

2025-10-09

Forts § 20

Vi saknar dock ett större fokus på hur andra aktörer kan bidra för att underlätta för och stötta kommunernas arbete, inte minst mindre kommuner med begränsade resurser. Som nämnts ovan så ser vi exempelvis ett behov av tydlig och utvecklad regional och nationell styrning och vägledning som verkar stödjande för kommunerna.

Fångar de fyra strategiska områdena det viktigaste i klimat- och energiomställningen?

Transporter

Kollektivtrafiken lyfts i strategin fram som central för att bidra till transportsektorns omställning och strategin anger att kommunerna kan främja kollektivtrafiken genom ett arbete med den fysiska planeringen. Vi håller med om att kollektivtrafiken är central, men ser också att kommunerna är beroende av nationella och regionala satsningar för att kollektivtrafiken ska bidra till en omställning av transportsektorn, i synnerhet i mer glest befolkade områden.

Strategin skulle också behöva lyfta fram behovet av att minska transportintensiteten överlag genom "transportsmarta" lösningar, t.ex. genom ökade incitament för bilpooler, samordning av godstransporter och digitala verktyg.

Markanvändning

Målkonflikterna inom markanvändningsområdet är uppenbara och lyfts också fram i strategin. För att kunna hantera dessa målkonflikter och nå ett hållbart nyttjande av användningen av mark ser vi ett stort behov av nationell och regional, kunskapsspridning, vägledning och incitament för en hållbar markanvändning. Detta borde lyftas fram bättre i strategin.

Resurshushållning och energieffektivisering – cirkulär omställning

Det saknas resonemang kring att resurshushållning inte bara handlar om att bli mer cirkulär utan också att minska på stora delar av vår materiella konsumtion. Detta har koppling till det regionala tilläggs målet att "utsläppen av växthusgaser från västsvenskarnas konsumtion, oavsett var i världen de sker, ska minska med 30 procent jämfört med 2010" samt till Avfallstrappan (översta trappsteget).

Sammanträdesdatum

2025-10-09

Forts § 20

Synpunkter på de "visionsrutor" som återfinns under respektive strategiskt område

Vilken roll och betydelse visionsformuleringarna har behöver förtydligas, inte minst i relation till befintliga mål (t.ex. regionala mål).

Visionen: På landsbygden är tillgången till service god, även utan tillgång till bil.

Om den här visionen ska bli möjlig krävs det en helt annan landsbygdspolitik. Det är mycket i den V här formuleringen som kommunerna inte har rådighet över, t.ex. kollektivtrafik, sjukvård mm.

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen i Västra Götaland har upprättat förslag till klimat- och energistrategi för ett fossiloberoende Västra Götaland 2030.

Länsstyrelsen ser gärna att synpunkter på strategin utgår från nedanstående frågeställningar:

- Vad är er samlade uppfattning om strategin? Syfte och mål?
- Hur ser ni på att länets kommuner är strategins huvudsakliga målgrupp?
- Fångar de fyra strategiska områdena det viktigaste i klimat- och energiomställningen?
Är det något som saknas?
- Vi önskar synpunkter på och gärna konkreta förslag till de "visionsrutor" som återfinns under respektive strategiskt område:
 - o Är visionsformuleringarna relevanta utifrån ert perspektiv?
 - o Saknar ni något i visionsformuleringarna?

Sammanträdesdatum

2025-10-09

Forts § 20

Yrkande:

Ulf Rexefjord (SD), Ulla Börjesson (S) och Christoffer Wallin (SD) yrkar att nedanstående text som berör matproduktion och matkonsumtion tas bort i yttrandet:

Vad är er samlade uppfattning om strategin? Syfte och mål?"

Vi saknar ett tydligare fokus på matproduktion och matkonsumtion i strategin. I tidigare klimatstrategi, "Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om, strategiska vägval", lyfts klimatsmart och hälsosam mat upp som ett av fyra fokusområden. I denna strategi nämns livsmedel/mat endast som två visionspunkter, men omnämns överhuvudtaget inte i övrigt i strategin. Det är förvisso positivt att det finns visioner kopplade till maten, men med tanke på hur stor del av koldioxidutsläppen som härrör från produktion och konsumtion av mat så borde detta framgå tydligare i strategin.

Resurshushållning och energieffektivisering – cirkulär omställning

Som nämnts ovan så har produktion och konsumtion av mat fått en mycket mer perifer framställning i jämförelse med Klimat 2030. Maten står för en betydande del av hushållens utsläpp av växthusgaser. Räknar man även in utsläppen av växthusgaser vid livsmedelsproduktion så bör produktion och konsumtion av mat ses som strategiskt betydande ur klimathänseende. Varje dag äter ungefär en tredjedel av Sveriges befolkning måltider inom skola, vård och omsorg, vilket ger kommunerna och andra offentliga aktörer en betydelsefull roll kring produktion och konsumtion av mat. Vi tycker därmed att matens betydelse för klimat-omställningen behöver lyftas fram tydligare. Lämpligtvis som ett femte strategiskt område alternativt genom att lyftas fram tydligare i det strategiska området; *Resurshushållning och energieffektivisering – cirkulär omställning*.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på Ulf Rexefjords (SD), Ulla Börjessons (S) och Christoffer Wallins (SD) yrkande och finner att Direktionen bifaller detta.

--	--	--

Sammanträdesdatum
2025-10-09

Forts § 20

Beredning:

Presidium 2025-05-09

Förbundschefer/miljö- och energichefers förslag till yttrande

Expedieras: Länsstyrelsen Västra Götaland, Dnr 425-20721-2025

--	--	--

Sammanträdesdatum

2025-10-09

DMEF § 21

Sammanträdestider 2026

Direktionens beslut

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund fastställer sammanträdestider för år 2026 enligt nedan.

5 februari	kl. 09.00	Samverkansmöte Miljönämnden
19 mars	kl. 09.00	Direktion
21 maj	kl. 09.00	Direktion
8 oktober	kl. 09.00	Direktion
19 november	kl. 09.00	Direktion

Ärendet

Direktionen sammanträder 4 gånger per år samt ett samverkansmöte med Dalslands miljönämnd. Förslag till beslut för år 2026:

5 februari	kl. 09.00	Samverkansmöte Miljönämnden
26 mars	kl. 09.00	Direktion
21 maj	kl. 09.00	Direktion
8 oktober	kl. 09.00	Direktion
19 november	kl. 09.00	Direktion

Förslaget godkänns med ändring av dag till 19 mars från 26 mars då detta datum krockar med Fyrbodals kommunalförbunds sammanträdesdag.

Sammanträdesdatum

2025-10-09

DMEF § 22

Information- och diskussionsärenden

Strategiska insatser 2026

Förbundschefen redovisar hur processen kring samverkan och förankring med ägarkommunerna ser ut för inriktning och prioritering av strategiska insatser 2026.

DMEF § 23

Övrigt

Förbundschefen informerar om att dialog förs med Åmåls kommun kring möjlig samverkan inom myndighetsområdet (miljö och livsmedel). Direktionen ser positivt på att sådan dialog förs.

--	--	--

This documents contains 16 pages before this page

Dokumentet inneholder 16 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 16 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 16 sider før denne side

Detta dokument innehåller 16 sidor före denna sida

PER ERIK NORLIN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Direktionen

5ac9587e-9b9b-41c0-97ac-73c379ca83fd - 2025-10-14 09:55:12 UTC +03:00

BankID / Freja eID - 4c750e13-6f34-422d-b435-15646e4b5db0 - SE

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

LUDWIG MOSSBERG

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: DMEF

d23e382e-0cd7-462a-8ba3-eb823147db14 - 2025-10-14 17:12:03 UTC +03:00

BankID / Freja eID - abc3cc45-2f65-48e7-9621-9883cdfb8027 - SE

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

MARIE JOHANSSON

Dalslands miljö- och energiförbund, SE222000087701, Dalslands miljö- och energikontor Kyrkogatan 5, 464 30, Mellerud

b98c4675-fabe-401e-9030-bb20bc547cd3 - 2025-10-14 17:14:45 UTC +03:00

BankID / Freja eID - 69a85678-6cd0-4bcd-81fc-566d91d52c26 - SE

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende